

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001956

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Малишева Марія Геннадіївна

2. Mariia Malysheva

Кваліфікація: 035

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 13-05-2024

Спеціальність за освітою: філологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 47.035.2024 / ID 5137

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21, 16.21.03, 16.31, 16.31.01

Тема дисертації:

1. Вербальна агресія в мережевому дискурсі: лінгвопрагматичний аспект.
2. Verbal Aggression in Network Discourse: A Linguopragmatic Approach.

Реферат:

1. Дисертацію присвячено зіставному лінгвопрагматичному аналізу виявів вербальної агресії в українськомовному та іспанськомовному сегментах соціальної мережі Facebook. Потрактовано вербальну агресію як предмет лінгвістичного дослідження, проаналізовано вияви вербальної агресії в дискурсі соціальних мереж, розроблено типологію комунікативних стратегій і тактик в межах комунікативного акту вербальної агресії. Актуальність дисертації зумовлена потребою комплексного зіставного дослідження виявів вербальної агресії поміж носіїв української та іспанської мов під час взаємодії в комунікативному просторі соціальної мережі Facebook з позиції лінгвопрагматики. Попри значний інтерес лінгвістів до вивчення явища вербальної агресії в різних сферах буття людини, проблему не можна вважати розв'язаною, оскільки терміносполука «вербальна агресія» досі не має загальноприйнятого потрактування, а наявні наукові розвідки, що висвітлюють вияви вербальної агресії в дискурсі соціальних мереж з позиції лінгвопрагматики, мають поодинокий характер та витлумачують лише окремі аспекти цього явища.

Відповідно, вербальна агресія, а саме її теоретичний апарат та репрезентація в мережевому дискурсі, потребує комплексного лінгвістичного опису. Мета дисертаційної роботи полягає в проведенні комплексного зіставного аналізу виявів вербальної агресії в українськомовному та іспанськомовному сегментах соціальної мережі Facebook з позиції лінгвопрагматики. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань: визначити поняття вербальної агресії як предмета лінгвістичного дослідження й окреслити основні ознаки комунікативного акту вербальної агресії; проаналізувати поняття «мережевий дискурс», сформулювати робочу дефініцію поняття і схарактеризувати комунікацію в соціальній мережі Facebook; простежити реалізацію та змоделювати комунікативний акт вербальної агресії в типових ситуаціях полілогічної взаємодії користувачів соціальних мереж у мовленнєвих жанрах допису і коментаря; кваліфікувати та схарактеризувати лексико-семантичні, граматичні, графічні й орфографічні засоби вираження вербальної агресії в соціальних мережах у дописах і коментарях носіїв української та іспанської мов; з'ясувати та описати основні комунікативні стратегії і тактики реалізації вербальної агресії в мережевому дискурсі й порівняти мовленнєву поведінку українськомовних та іспанськомовних користувачів соціальної мережі Facebook; окреслити вербальне наповнення та змоделювати семантичне поле лексеми «агресія»/«*agresión*» в українській та іспанській мовах на підставі словникових дефініцій та результатів асоціативного експерименту. Об'єктом дослідження є деструктивна мовленнєва поведінка учасників мережевого дискурсу, а предметом – мовні засоби вираження вербальної агресії в українськомовному та іспанськомовному мережевому дискурсі. Матеріалом для дослідження слугували дописи і коментарі користувачів українськомовного та іспанськомовного сегментів соціальної мережі Facebook, зібрані упродовж 2020–2023 років, загальною кількістю понад 2000 текстових фрагментів з тематичних спільнот та приватних сторінок відомих особистостей (українськомовний та іспанськомовний матеріал представлено в рівній пропорції); словникові дефініції та результати асоціативного експерименту (загалом проаналізовано 196 анкет носіїв української та іспанської мов). Потрактовано вербальну агресію як комунікативний акт, скерований мовцем на адресата з наміром завдати йому моральної шкоди через вербальний вплив. Комунікативний акт вербальної агресії є комунікативною взаємодією ініціатора (ініціаторів) агресивної дії і особи (осіб), на яку (яких) скеровано агресивну дію, наслідком такої взаємодії стає нанесення моральної шкоди особі (особам), на яку (яких) скеровано агресивну дію і визначений як «агресема». Агресему реалізовано в мовленні у формі конкретних варіантів – маркерів вербальної агресії, що зі свого боку репрезентовані засобами мови різних рівнів.

2. The dissertation is devoted to a comparative linguistic and pragmatic analysis of verbal aggression in the Ukrainian and Spanish segments of the social network Facebook. The author interprets verbal aggression as a subject of linguistic research, analyzes manifestations of verbal aggression in the discourse of social networks, and develops a typology of communicative strategies and tactics within the communicative act of verbal aggression. The relevance of the dissertation is determined by the need for a comprehensive comparative study of verbal aggression manifestations among Ukrainian and Spanish speakers in their interaction in the communicative space of the social network Facebook from the point of view of linguistic pragmatics. Despite the considerable interest of linguists in studying the phenomenon of verbal aggression in various spheres of human life, the problem cannot be considered solved, since the term "verbal aggression" still does not have a generally accepted interpretation, and the available scientific studies that cover the manifestations of verbal aggression in the discourse of social networks from the point of view of linguistic pragmatics are isolated and interpret only certain aspects of this phenomenon. Accordingly, verbal aggression, namely its theoretical apparatus and representation in online discourse, requires a comprehensive linguistic description. The purpose of the dissertation is to conduct a comprehensive comparative analysis of manifestations of verbal aggression in the Ukrainian and Spanish segments of the social network Facebook from the point of view of linguistic pragmatics. Achieving this goal involves solving the following tasks: to define the concept of verbal aggression as a subject of linguistic research and outline the main features of the communicative act of verbal aggression; to analyze the concept of "network discourse", form a working definition of the concept and characterize communication on the social network Facebook; to trace the implementation and model the communicative act of verbal aggression in typical situations of political interaction

between social media users in the speech genres of post and comment; to qualify and characterize the lexical and semantic, grammatical, graphic and spelling means of expressing verbal aggression in social networks in posts and comments by native speakers of Ukrainian and Spanish; to identify and describe the main communicative strategies and tactics for implementing verbal aggression in online discourse and compare the speech behavior of Ukrainian and Spanish-speaking users of the social network Facebook; to outline the verbal content and model the semantic field of the lexeme "aggression" in Ukrainian and Spanish based on dictionary definitions and the results of an associative experiment. The object of the study is the destructive speech behavior of participants in online discourse, and the subject is the linguistic means of expressing verbal aggression in Ukrainian and Spanish online discourse. The material for the study was posts and comments by users of the Ukrainian and Spanish-language segments of the Facebook social network collected during 2020–2023, totaling more than 2000 text fragments from thematic communities and private pages of famous personalities (Ukrainian and Spanish-language material is presented in equal proportions); dictionary definitions and the results of an associative experiment (196 questionnaires of native speakers of Ukrainian and Spanish were analyzed in total). The author interprets verbal aggression as a communicative act directed by a speaker at the addressee with the intention of causing moral harm through verbal influence. A communicative act of verbal aggression is a communicative interaction between the initiator(s) of an aggressive action and the person(s) to whom the aggressive action is directed, and the result of such interaction is the infliction of moral harm to the person(s) to whom the aggressive action is directed and is defined as "agressee". The agressor is realized in speech in the form of specific variants – markers of verbal aggression, which, in turn, are represented by means of language at different levels.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Малишева М. Г. Мультимодальне вираження вербальної агресії у мережевому дискурсі. Прикладна лінгвістика на Півдні України: здобутки і перспективи : колективна монографія. За ред. Н. Кондратенко. Вінниця : Твори, 2022. С. 114–119.
- Малишева М. Г. Граматичні засоби вираження вербальної агресії в іспанськомовному мережевому дискурсі. Закарпатські філологічні студії. 2023. Вип. 29. Т. 1. С. 258–262.
- Малишева М. Г. Створення алгоритму для визначення маркерів вербальної агресії в дискурсі соціальних мереж: лінгвістичний підхід. Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 39. Том 2. С. 130–134.
- Малишева М. Г. Реалізація агресивного потенціалу зоосемізмів у дискурсі соціальних мереж. Академічні студії. Серія «Гуманітарні науки». 2022. Вип. 1. С. 253–256.
- Малишева М. Г. Вербалізація агресії в мережевому дискурсі (на матеріалі коментарів у соціальній мережі Facebook). Закарпатські філологічні студії. 2021. Вип. 18. С. 238–243.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кондратенко Наталія Василівна
2. Nataliia Kondratenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Махачашвілі Русудан Кирилевна
2. Rusudan Makhachashvili

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Навальна Марина Іванівна
2. Maryna Navalna

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романченко Алла Петрівна

2. Alla Romanchenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кутуза Наталя Валеріївна

2. Natalia Kutuza

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бігунова Наталія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бігунова Наталія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лукашук Світлана Борисівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна